

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice štey. 16.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:

Šeststopenjska peti-
vreda 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravnstvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 95 kr.

Štev. 95.

V Ljubljani v torek, 24. junija 1884.

Tečaj I.

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrišek treba prilepiti le naslov, ki je na pasku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Za Ljubljano:

na mesec gld. —50
do konca septembra " 1:50
" " decembra " 3—
za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Po pošti:

na mesec gld. —85
do konca septembra " 2:50
" " decembra " 5—

Položaj na Nizozemskem.

Ravno letos je tri sto let, odkar je krogla katoliškega fanatika Balt. Gérarda 10. julija 1584 v Delftu vsmrtila velikega ustanovitelja nizozemske nezavisnosti, Viljelm Molčečega. Ista rodbina oranska, katera je kumovala pri zibelki novorojene nizozemske države, imela in ohranila si je svoj merodajni vpliv na Holandskem do današnjega dne; prej generalni namestniki, — „Stathouders“, sprejeli so iz rok dunajskega kongresa l. 1815 nizozemsko krono, in sedaj viadajo v neskaljenem miru svojo državico ter ž njo združene bogate azijske naselbine.

Dnevi nizozemske zgodovinske slave minuli so uže z davna. Na mesto one drzovite ljudovlade, katera je navzlic svoji pritlikavosti pogumno pričela smrtonosni boj s španjskim kolosom ter srečno preinagala ošabnega na-

sprotnika, na mesto istih Nizozemcev, kateri so leta 1672, napadani od francoskega osvoboditelja, rajši razdrli svoje jezove ter valovom dali prepluti deželo, nego da bi udali se tuji sili — na mesto te zgodovinsko imenitne države stopilo je dandanes ustavno kraljestvo nizozemsko; njegovih prebivalcev ne mika več bojni hrup, najraje strižejo doma svoje kupone ali valé z ameriškanskih parnikov sode s petrolejem in moko — in v očigled preflegmatični naravi srečnega tega naroda vidi se nam geslo ustanovnika države nizozemske: *Saevis tranquillus in undis* — miren v razburjenih valovih, skoraj kakor neka pikra ironija.

Naravno tedaj, da se le redkokrat po časnikih govori kaj in piše o državi na rhen-skem ustji. Vender je baš te dni došel brzjav z Nizozemskega, katerega smo tudi mi priobčili svojim čitateljem, lakonični brzjav, da je namreč umrl princ Oranjski v 33tem letu svoje starosti. Oblika tega telegrama je skromna, večina čitateljev ga je skoraj gotovo preskočila ter malo se brigala za njegovo vsebino, — in vender je dogodek, o katerem poroča, jako pomenljiv v vsakem oziru.

Homatije na nizozemskem dvoru prouzočila je največ ona trmoglavost, s kojo se od nekdaj odlikuje vladujoča dinastija nizozemska. Sedanji kralj Viljelm III., kateri je baš te dni popotoval po Nemškem ter se v zadnjem času mudil v Karlovih varih na Českem, živi uže dolgo časa v razporu s svojimi otroci. Povod tem razporu dalo je protivje med očetom in materjo, nadarjeno in odločno kraljico Sofijo, rodno viterbersko princesinjo. Ko je mati umrla (3. junija 1877) podal se je prestolonaslednik princ Viljelm v Pariz; tam obdan od slastij velikomestnega življenja pozabil je po polnem na dolžnosti svojega stanu, niti zmenil se ni za svojo bodočo dedščino, nizozemsko kraljestvo, užival je pariške sladkosti v dolgih potezah — in uže dve leti kasneje spravilo ga je to neurejeno življenje pod zemljo. Mlajši brat njegov, princ Aleksander, ki je

sedaj postal prestolonaslednik, bil je v vsakem oziru različen od starejšega brata. Nesimpatičnega obraza in zaraščenega života izogibal se je javnosti; zlasti odkar se je 62letni kralj zopet oženil z mlado nemško princesinjo, katera mu je porodila hčerko, se kraljevič nikedar več ni prikazal na dvoru; samotno je živoraril v svoji palači v Haagu, tam se je zakopal v svoje knjige in živel svojim študijem. Toda pred nekoliko tednov ga zgrabi vročinska bolezen, in 21. junija umrl je nadarjeni kraljevič v 33. letu svoje starosti.

Žalostni ta slučaj utegne pa vsled tega imeti važne posledice, ker je sedanji kralj Viljelm III., uže starček 67 let, zadnji moški potomec oranjske dinastije. Nastaja vprašanje, komu da pripade kraljestvo nizozemsko, ako umré sedanji kralj brez moških dedičev? Po nizozemskem naslednem pravu izraženem v § 15 nizozemske ustave morala bi nasledovati princesinja Viljelmmina, hčerka sedanjega kralja iz njegovega drugega zakona. Ali to je otrok, stoprav štiri leta star, in kaj se bode zgodilo, ako tudi njo zagrabi zgodnja smrt? Poleg tega ona v veliki vojvodini Luksemburški niti vladati ne bode mogla, ker v tej pokrajini po državnem pravu niti ne poznajo ženskega dednega nasledja.

To, kar bi nizozemski državi sigurno najbolj ugajalo, zaročiti dedičinjo z belgijskim prestolonaslednikom ter tako združiti obe sosedni državi, je tudi po vsem nemogoče, ker nizozemska ustava odločno zabranjuje, združiti krono holandsko s katero si bodi drugo državo. Vsi ostali sorodniki pa, na katere bi se mogli ozirati nizozemski državniki, pripadajo nemškimi vladajočim rodbinam — in neizmerno bode narastel nemški vpliv v nizozemskem kraljestvu, ako se jednemu izmed teh sorodnikov posreči, polastiti se kraljevega prestola v Haagu. Toda oceanska lega nizozemske države je prevažna, da bi sosedne zapadno-evropejske velesile mirno gledale, kako se nemško cesarstvo utabori tudi na obrežji Ysele in Amstele.

Listek.

Etnografske posebnosti.

I.

Nazori o lepoti.

(Konec.)

Mnogim narodom pak celo vsa glava ni povšeči. Taka, kakoršno je narava ustvarila, zdi se jim sila grda, vzor prave lepote pa jim je podolgasta ali celó špicasta glava. Znano je obče, da naša črepinja ni jedna sama kost, ampak sestavljena iz več koščenih pločic, ki se pri novorojenem detetu še niso sprijele; zgodi se to še le v poznejših letih. Ob enem z drugimi deli človeškega života raste tudi naša črepinja, ki se le s časoma po polnem sprime in zaraste. To vedó iz skušnje tudi divjaki in ker jim okrogličasta glava nikakor ne dopada, devajo matere mehke glavice svojih novorojencev med dve deski, ki jih trdno skup zvežejo ter jih odstranijo še le tedaj, ko se je glava podaljšala in trda postala. Sicer pak je imel, kakor pripoveduje

Strabon, uže v starem veku nek narod ob Črnem morji ta čudni okus.

Z obrazom ni prav noben narod pod solncem po polnem zadovoljen, komur se ni treba Bog vé kako čuditi, če pomislimo, kolik preglavic dela obraz in koliko časa jemlje našim damam, predno se upajo zjutraj med svet.

Ušes tudi ne pusti skoraj noben narod pri miru in taci, kakor jih je prinesel seboj na svet, pričeneši od avstralskega divjaka pa do elegantne dame na pariškem boulevardu. Neprebodenega ušesa bi ravno tako zastoj iskal v avstralski šumi, kakor v naših gospodskih boudoirih. Se vé da se nekoliko uže razločujejo. Avstralec, Papúa, Polinez, južnoamerikanski Indijanec, možka in ženska, napravi v uho teliko lukno, da potisneš lahko prst skozi ter obeša vanjo vsakovrstne stvari. Uho je celo kraj, kjer se spravlja tabak. Vsled teže raztegne se uho celó do ramena in lukna postane tolika, da se vtakne vanjo prav lahko vsa roka z razprostrtimi prsti,* in baš to boče divjak doseči.

* Hellwald ibid. p. 128.

Jednaka godi se nosu. Tudi njemu se ne prizanaša, ampak prebada se mu nosni hrustanec, in sicer gotovo ne brez velicnih bolečin. Prebada se namreč z razbeljeno kostjo al kamenom, ki ostane toliko časa v njem, da se rana zaceli. Kakor v ušesa, vtikajo se tudi vanj najrazličnejše stvari, in če ima Avstralec pipo, brez katere ni skoraj nobeden, gotovo jo vtakne v nos, kadar jo je iztrkal, ker tu jo izgubi najtežje.

A uže poprej se je nos popravil; tekoj po rojstvu zmečkajo avstralske matere svojim otrokom koščico med nosnicami, da postane uže sicer zelo ostudni nos še celo ostuden.

Da pak taka in jednaka lepoticja niso morebiti stare podedovane navade, ki bi izvirale morebiti iz verskih ali kacihi družih nagibov, kaže pač jasno dovelj slučaj, da se ogledujejo ženske na Novi Kaledoniji, dokončavši svojo toaleto, z velicim dopadanjem po več ur v ogledalih ali pak mirno stoječi vodi.*

Tudi z o bje prestajati morajo metamorfoze. Zamorci južne Afrike si jih pilijo na več

* Hellwald ibid. 122.

Ni nemogoče tedaj, da bode položaj, kateri je nastal vsled smrti oranskega kraljeviča Aleksandra, kmalu izdatno vplival na razmere evropskih kabinetov.

Volitve na Ogerskem.

Pač dolgo uže volitve na Ogerskem niso vzbujale toliko zanimanja nego letos, dolgo uže niso probudile toliko strasti, ni se pri volitvah pokazalo toliko korupcije, kakor za časa ravno dovršenih volitev v državni zbor ogerski. Vse stranke napele so do skrajnosti svoje moči; postopalo se je kakor v vojski, kjer se upotrebi vsako sredstvo, da se pribori zmaga. Ako bi volitve potrditi imelo najvišje sodišče in ne državni zbor sam, gotovo bi se polovici izvoljenih poslancev odreklo pravo do mandata.

Pritiskovanje, spridenost, priziv na strasti so gotovo tudi v parlamentarno zreli Angleški na dnevnem redu, in nobena moč ne more jih po polnem iztrebiti. A vprašamo, k čemu dovela je na Ogerskem vsa ta strast, k čemu nemiri in preburni prizori ob času volitev? Razmerje strank v državnem zboru ostalo je skoraj nespremenjeno. Vladna stranka broji sedaj tri ali štiri pristaše več v svojem taboru, neodvisna stranka izgubila je nekoliko mandatov v korist antisemitov, kateri bodo sedaj, broječi okolo dvajset poslancev, igrali ulogo skrajne levice, zmerna opozicija komaj na uzi držijo svoje disparatne elemente, in broj „divjakov“ narašča.

Največa prememba dogodila se je gledé zastopnikov raznih narodnostij. Sedmograški Sasi sprevideli so, da niso želi posebnih koristij na temelji zastarelih privilegij in zatorej naslonili so se sedaj ože na posamezne stranke. Isto tako postopajo tudi Srbi; opustili so skrajno opozicijo ter se približali vladi; niti Polit, glavni predstavitelj srbske omladine, ni bil več izvoljen v državni zbor. Pri Rumunih je pasivna opozicija deloma ponehala; erdeljski Rumunci ostanejo namreč tudi v prihodnje zvesti pasivni opoziciji, ogerski Rumuni pa se bodo vdeležili parlamentarnega dela. Državna ideja ogerska se širi; s tem faktorom začeli so računati tudi ogerski Slovani in to jih je tudi napotilo, da se približujejo vladi; morda jim bode to donajalo večjo korist nego brezuspešno delovanje v opoziciji.

Tudi neodvisna ogerska stranka premenila je precej svoje nazore; ona ne perhorecira več tako odločno nagodbe z Avstrijo ter zahteva le še samostojno carino za Ogersko ter je mnogo nemirnih elementov prepustila antisemitom.

Karakteristično za prihodno sesijo državnega zbora ogerskega je veliko število novih poslancev; gotovo 25 odstotkov prejšnjih poslancev je ali svojevoljno odstopilo ali pa propalo pri volitvah. Samo četvrtina poslancev bila je voljena jednoglasno; pri ostalih treh

načinov, najraje napravijo v spredne zobe trivoglato lukno, ali pa ošpičijo vsacega posebej.*

Ustnice prerezujejo se marsikje in tudi one se lepoticijo z različno šaro. Tacih z kamni, kostmi in lesom vloženih ustnic vsled tega ni mogoče poljubiti, če tudi bi mikalo koga. Zato je pri tacih narodih poljub nepoznana stvar. V zapadni Afriki napravil je Winwood Reade velik strah mej zamorskimi deklicami, hoteč jih poljubiti. Skoro na polovici sveta zlasti pa na južni poluti ne poznajo te ljubeznjive navade. Bayardu Tayloru pripetilo se je to celó v Laplandiji, kjer so bile ondote žene proti vsaki taki dotiki.**

Roke smo že omenili ter dostavimo le še toliko, da vedno gorko oblečeni Eskimo, n. pr. lepoticijo le toliko života, kolikor se ga vidi. Matere prešijujejo hčeram kožo z črno, sajasto nitjo, da postane koža črno pikasta, sicer ne bi dobile moža.

K sklepu omenimo le še pokvečenih nog kitajskih dam. Ker smatrajo Kitajci kazanje

četrtinah nastala je volilna borba, kakor morebiti nikedar poprej — dokaz, da je z jedne strani prebivalstvo ogersko vzprejemno za politične ideje, z druge strani pak, da se dá tudi podmititi. Gotovo je, da so letošnje volitve na Ogerskem materialni propad marsikatero rodovine. Postavni troški jedne volitve znašajo navadno po dva do tri tisoč goldinarjev, no to so samo troški za šopke, zastave, tiskovine ter za vozove, v katerih se volilci dovajajo k volitvam. Nepostavni troški znašajo pogosto desetkrat toliko; se ve da je to zavisno od tega, koliko denarja hoče potrošiti protivni kandidat.

To je perijodična epidemija, ki vselej zahteva mnogo žrtev, ki se potem pišejo na rovaš oderuštva. Uže marsikatera rodovina prišla je zaradi volitev na kant, in gotovo se na Ogerskem v tem oziru razmere ne bodo zboljšale prej, dokler se verifikacije volitev ne bodo odvzele vlasti državnega zbora ter podelile vrhovnemu sodišču.

Baš gledé na silne troške posameznih volitev bode prav umesten predlog, o katerem se dandanes mnogo čuje, namreč, da se bode volilna doba ogerskega parlamenta od treh let raztegnila na šest. Ob enem se bode s tem sredstvom doseglo, da se z volitvami ne razburi javno mnenje in strasti ljudskih mas tako pogostoma in v taki silni meri nego s sedanjim volilnim načinom.

Kakor smo uže rekli, napredovala je pri volitvah najbolj stranka antisemitov. Večina državnega zbora bode morala biti zelo oprezna ter pri vsaki priliki pobijati nejasni antisemitizem.

Nov parlament ogerski bode torej pozorišče hude borbe, borbe, v kateri se ne bodo mogle nabirati lavorike, v kateri pa vender mora vsakdo storiti svojo dolžnost. Ogerski parlament ima pokazati, ima-li smisla za rešenje socijalnih bolezni ali ne; ima pokazati, da-li je kos svoji vzvišeni nalogi.

Gosp. Luckmanna poročilo o naših železničnih tarifih.

(Konec.)

Predlog št. 1 se tako, kakor je bil stavljen, ni vzprejel, a vzprejel se je jednoglasno predlog odseka za tarife, da se bode klasifikacija nemških državnih železnic ne gledé na sklepe drugih železnic upeljala ter izvela. Po tem predlogu se bode predlagalo, da se naslednje, sedaj specialnemu cenovniku vštete vrste lesa pri avstrijsko-ogerskih železnicah uvrsté v razred C.

1.) Okrogla deblovina ali drogovi (tudi surov obsekan les) do 2,5 metra dolg. 2.) Panjevi (štorovina), razklan les (polena). 3.) Dračje in jevevje (fašine). 4.) Krajniki, kateri pri žagljanju lesa odpadejo, ne čez 6 metrov dolgi.

teh nog za največjo nesramnost, videl jih je le malokteri Evropejec, vsaj v družbi poštenih žensk ne. Celó na kitajskih slikah iskal bi jih zastonj. Naravno raščene noge imajo le ženske nižjih stanov, gosposka deklica pa brez pokvečenih nog ne dobila bi ženina po nobeni ceni, ker manjkala bi ji jedna največjih kitajskih lepot. S 14 ali 18 mesecev prične se kvečenje. Nogi se povežeti z dvema močnima povojema, kojih vsak ima še celo svoje ime: „Čan-pu“ in „Čio-pu“. Povežeti pak se takó, da se prsti prikrive po polnem pod podplat, le palec ostane, kakor ga je narava ustvarila. Vsled tega je rast nožnih mešic po polnem zatratu, meča ostanejo tenka in pri hoji opirati se morajo dame na palice, da ne padejo, le teči morejo dobro.* Ta moda je jedna najnovejših na Kitajskem, ker prinesla jo je neki še le Mandzu-dinastija seboj na Kitajsko. V najnovšem času pak se je pričela ta navada opuščati in utegne v kratkem po polnem izginiti.

Iv. Vrhovec.

5.) Naslednje pri jamah uporabljano lesovje: Deblovina, stebri, železniški pragovi, prečnice, krajeviške deske, krajeviški koli, vse do 6 metrov dolgosti, kakor tudi tanke deščice do 1,5 metra dolgosti. — Predlagatelj namen je bil, doseči, da bi se surova deblovina do 6 metrov dolgosti, brez razločka, čemu se rabi, uvrstila v razred C.

Drugi in tretji predlog se je gledé odprave refakcij vzprejel, vzprejel pa se je jednoglasno naslednji predlog odseka za tarife:

„C. kr. ravnateljstvo se živo prosi, da po udobljenih dosedanjih izkušnjah ob času ukrene, da se te refakcije kolikor možno odpravijo.“

Ker je g. K. Luckmann odpravo refakcij pri lesu še le tedaj nameraval, ko bi bil za menj vredne vrste lesa, posebno za les za kurjavo in oblikovec upeljan, uže izjemni cenovnik I ni bil zadovoljen, da se je glasovalo le o jednom delu njegovih predlogov ter se je držal svojega predloga zaradi splošne upeljave izjemnega cenovnika št. I. — Vladni zastopnik se je izjavil proti upeljavi izjemnega cenovnika št. I., ker bi za posamne relacije povišali se dosedanjí podstavki. — Ker se je prej omenjeni predlog odseka za tarife vzprejel, je izjavil predsednik, da predlog g. Luckmanna odpade. On pa je omenil, da je odsek za tarife priporočal, vzprejeti le jeden del njegovih predlogov, da naj bi se torej še glasovalo o onem delu njegovega predloga, kateri zahteva splošno upeljavo izjemnega cenovnika za nekatere vrste lesa. Na to je odgovoril predsednik, da g. K. Luckmannov predlog odpade, da mu je pa na voljo dano, pri prihodnji seji zopet postaviti predlog. To bode g. poročevalec tudi storil. — Od predloga št. III in IV je predlagatelj odstopil.

Konečno opomni g. poročevalec, da bi bilo dobro, če bi v tarifnih zadevah udeleženi krogi izrazili svoje želje, da bi se moglo o njih posvetovati in bi se opravičene pritožbe odpraviti mogle.

Zbornični predsednik g. J. Kušar izreka g. poročevalcu zahvalo za vztrajno zastopanje trgovskega in obrtnega stanu pri državno-železničnem svetu.

Gosp. V. Petričić izreka željo, da bi se v odseku posvetovalo o tarifah.

Gosp. K. Luckmann meni, naj bi se taka posvetovanja vršila še le tedaj, ko bodo zbornici znane dotične želje.

Zbornični predsednik gosp. J. Kušar opomni, da bodo udeleženi krogi pač koj izrazili svoje želje, ko hitro zvedó vsebino tega poročila.

Zbornica vzprejme poročilo člana državno-železničnega sveta z zadovoljstvom v znanje ter se po polnem strinja z zahvalo, izrečeno po zborničnem predsedniku.

IV. Gosp. zbornični tajnik poroča o prošnjah firm A. Tschinkelnovih sinov in K. Molinaja; v teh prošnjah se prosi za znižanje dosedanjih vozarinskih podstavkov. Gosp. poročevalec prečita prošnje, nanašaje se na gosp. K. Luckmanna poročilo o posvetovanjih državno-železničnega sveta, v katerem poročilu se omenja vozarina teh firm, ter predlaga v imeni odseka:

„Zbornica naj blagovoli obe prošnji najtopleje priporočati c. kr. ravnateljstvu za državno-železnično poslovanje na Dunaji.“

Predlog se jednoglasno vzprejme.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V četrti seji isterskega deželnega zbora govorili so poslanci Laginja, Spinčić in Zamlić hrvatski. Italijanska večina protestovala je sicer proti uporabi hrvatskega jezika pri zborovih obravnavah ter izjavila, da ne bode jemala ozir na eventualne predloge, stavljene v hrvatskem jeziku, no uverjeni smo, da bodo slovanski poslanci isterski ukljub tej po polnem neosnovani izjavi znali varovati svoje pravo.

V hrvatskem saboru ponavljajo se burni prizori lanskega zasedanja. Junak teh malo

* Globus VII. 18.

** Peschel ibid. 247.

* Globus X. p. 34.

častnih prizorov je sevéda David Starčević. Ker so dijaki in nekateri pouličnjaki razgrajali na galerijah, odredilo je predsedništvo sabora, da se ima omejiti deljenje vstopnic na saborske galerije. Ko se je predsednik vsled vprašanja Starčevića pozval na hišni red, kateri mu dovoljuje omejiti vstop na galerijo, kričal je Starčević: „Zakaj varate? Bojite se javnosti, ker so vaša dejanja malo vredna. Vi ste prodali deželo; sedaj postavljate pandure sém, da razganjajo ljudstvo. Srce me boli, ko vidim, kako narodu kožo derete s tesla!“ — Skrajni čas bi res bil, da sabor stori potrebne korake, kateri bodo v prihodnje onemogočili take škandale.

Na Ogerskem dovršene so tudi že naknadne volitve. Za vsem izvoljeno je sedaj 232 pristašev liberalne stranke, 60 zmernih opozicijonalcev, 72 neodvisnjakov, 17 antisemitov, 15 zastopnikov raznih narodnostij in 9 „divjakov“.

Tuje dežele.

Določbe francosko-angleške konvencije gledé egiptovskega vprašanja so sedaj avtentično objavljene. Kakor je videti, niso Francozi s pogodbo nič kaj zadovoljni. Vsaj sodba, katero izrekajo najuplivijsi francoski časopisi o nji, ni povoljna. „Journal des Débats“ piše: Komora povedala nam bode brez ovinkov, je-li je Francoska voljna, odobriti angleški bankerot. Nikakor se ne sme trpeti, da bi se minister vnanih zadev zamotal v take konjunktore, predno parlament odobri njegovo postopanje“. Imenovani časopis graja potem konvencijo ter pravi: „Mi sami si pripravljamo Sedan v srednjezemskem morju“. Prevežani politiki se ve da pravijo, da „Débats“ pišejo zato tako nepovoljno, da bi pomirili opozicijo proti Gladstonu onkraj kanala ter učvrstili njegov položaj.

Angleško-indijsko časnikaštvo bavi se ne premano z ruskimi osvojitvami v centralni Aziji. Rusija nadaljevala bode transkaspisko železnico do Herata. Angleži dobro vedó, da se položaj Ruske v onih krajih vedno bolj utrjuje, bojé se nevarne konkurencije, in zato vedni krič o ruskem prodiranju. Očividno je, da so simpatije centralno-azijskih narodov na ruski, a ne na angleški strani.

Iz Dongole se poroča, da je tamošnji guverner dobil že drugo pismo od Mahdija, v katerem ga slednji pozivlje, naj nemudoma prestopi v ustaški tabor. Ker je položaj v Dongoli silno nevaren, bati se je, da bode guverner izročil mesto Mahdiju. Potem pa je gorenji Egipt skoraj gotovo izgubljen.

Razne vesti.

— (Zanimiv jubilej.) Čuden jubilej je praznoval te dni nek diurnist na Dunaji. Petdeset let je vedno pisaril; to izdá blizu 15 000 dnij dela. Ako se računa povprečno na dan 10 pol, popisal je v tem času 150 000 pol ali 600 000 strani! Stran ima vsaj 24 vrst, torej jih je v vsi njegovi pisariji kacic 14 milijonov ali 170 milijonov zlogov; črk je več nego poldrugo milijardo. Pole, katere je porabil, bi naredile skladovnico, ki bi bila višja nego trinadstropna hiša; jedna zraven druge položene pokrivale bi cesto do Gradca! Dva meseca svojega življenja je mož porabil samo za pomakanje v črnilo. Poslednjega pa je spravil na papir več nego jeden veder! — To je pač ogromno delo; je li pa tudi plačilo bilo primerno, o tem jubilar previdno molči. Saj beseda „diurnist“ več pové nego številke.

— (Pevka — tatica.) Pred leti nastopila je na nekem petrogradskem gledališču mlada pevka, ki je kmalu očarala občinstvo; posebno ga je navduševala s svojo „ogersko pesmijo“. V malih mesecih postala je Ilka Ogay ljubljeneč Petrogradčanov; čestilci so ji pošiljali briljante, darovali ji konje in kočije... Sedaj pa čitamo v ruskem časniku: Ilka Ogay (*recte* Regina Rosenzweig), ona pevka, ki je znala s svojim hripavim glasom, z grdim obrazom in cinčnim obnašanjem očarati naše občinstvo — je navadna vlačuga in tatica. V Demidovem vrtu je zvabila nečega gospoda v *cabinet particulier*, ga tam znala tako omamiti

s pijačo in ljubeznijo, da se je mož po tej dvojni omotici zbudil z dvojno mačjo muziko, duševno in materialno, kajti pogrešal je 2100 rubljev. Odnesla mu jih je ljubeznjiva pevka, ki je bila med tem uže zginola iz mesta, vzešši seboj (pač iz pozabljivosti!...) 400 rubljev ravnateljstvih. Sedaj ogerska Ilka ne bode več pela v Petrogradu.

— (Amerikansko.) Bratec: „Ali znaš, da dobimo novega papa?“ Sestrica: „Kako to?“ Bratec: „Mama se mož.“ Sestrica: „Katerega pa vzame?“ Bratec: „Starega soseda, ki nama še nikdar ni cukerkica prinesel!“ Sestrica: „Kaj ta bode naš papa?“ Bratec: „Da, ravno ta!“ Sestrica: „No, prav se mu zgodi!“ —

Domače stvari.

— (Potrjena knjiga.) Ministerstvo za uk in bogočastje je potrdilo „Močnikovo geometrijo za nižje gimnazije, II. del; posl. prof. J. Celestina“, in dovolilo, da se sme rabiti na vseh gimnazijah, kjer se poučuje matematika s slovenskim učnim jezikom.

— (Deželnega glavarja namestnik,) gospod župan Peter Grasselli, odide jutri kot zastopnik kranjskega deželnega odbora in ljubljanskega mestnega zbora k konferenci na Dunaj, v kateri se bode razpravljalo o naslednjih podržavljenja železnic gledé deželnih in občinskih priklad.

— (Kranjsko obrtno društvo) sklenilo je v zadnji svoji seji, da bode pospeševalo ustanovljenje združenja in da bode imelo kakor prej vsak četrtek javno odborovo sejo v posebni sobi gostilnice g. Štruklja v Kolodvorskih ulicah. Prihodnji četrtek predaval bode g. Anton Geba o telefonu in njegovi porabi.

— (Blag rešitelj. Včeraj smo poročali, da je padel petletni deček v Ljubljano in da ga je mimogrede gospod potegnil iz velike vode. Danes dostavljamo, da je bil oni gospod vpokojeni c. kr. komisar finančne straže g. K. vitez pl. Föderberg. Ko je zapazil dečka, slekel je naglo suknjo in šel za njim. Rešil ga je z veliko nevarnostjo iz kalne vode.

— (Sokolov kres) na Zgornjem Rožniku je sinoči privabil toliko občinstva, kolikor ga morebiti uže mnogo let ni bilo zbranega na kresni večer krog cerkvice. Blizu devete ure zažgali so veliko, s svežim smeretjem obloženo grmado, in kmalu se je valil gost dim proti nebu; tu in tam švignil je plamen med črne valove in jih čarobno razsvetljeval. Kmalu se je ogenj pokazal in z lučjo obilil čakajočo množico, ki je obdajala cerkvico in gledala lepi prizor. Med tem pa so švigale rakete v zrak, in umetni ogenj vzbujal je začudenje občinstva. Žalibog, da je dež vedno naletaval in nekoliko kalil zabavo. Vender smo prepričani, da se ni nihče kesal, kdor je pohodil ta večer Rožnik. Krasni ogenj pred cerkvico, potem pa mnogobrojni kresovi po holmih in hribih okolice ljubljanske svetili so se kakor orjaške kresnice v temni noči in podajali pogled, ki je človeka obilo odškodoval za grdo pot skozi temni gozd. „Sokolu“ pa smo jako hvaležni, da je ostal pri stari navadi in nam prižgal tudi letos slovanski kres!

— (Iz pred porotnega sodišča.) 24letni kmetski fant Janez Delavec bil je včeraj zatožen hudodelstva uboja. Dne 10. junija lanskega leta prišli so fantje iz Štefanove Gore v Velesovo in šli potem tudi na Trato v gostilnico k Milaču. Tam so se nekoliko sporekli in potem so odšli fantje iz Štefanove Vasi proti domu, a zatoženi Delavec jih je pregovoril, da so se enkrat se vrnili na Trato. Tam je zatoženi Delavec s kolom v roki gledal skozi okno rotivši se, da mora, če se tudi sam ugonobi, še danes „dva fentat“. Bila je uže temna noč, ko pridejo štirje fantje iz gostilnice. Trije so šli po eni strani okolo ogla hiše, 28 let stari kmetski fant Anton Kern pa jo je zavil okolo drugega hišnega ogla proti kozolcu. Zatoženi plane hipoma nanj ter mu takoj zasadi nož v obraz ravno pri nosu, tako da je Kern v petih minutah bil mrtev. Zatoženi Delavec taji dejanje, a priče izpovedujejo proti njegovi trditvi. Porotniki so ga krivega spoznali, in obtoženec je bil obsojen na pet let teške ječe, poostrene s postom.

— (Iz Novega Mesta) se nam poroča, da g. dr. B. ni umrl, pač pa da leži zelo bolan v zagrebški bolnici. Popravlja neistinito vest, katera je bila razširjena po vsem

Rudolfovem, moramo vender vzdržati vse konkluzije in želje, koje je izražal novomeški dopisnik v svojem včerajšnjem dopisu gledé neznosnih zdravniških razmer v glavnem mestu naše Dolenjske.

— (Zadnja goriška „Soča“) imela je prav čemerni dan! Razvarena brčkone po duhovitih člankih, s kojimi ona razveseljuje svoje občinstvo, oblastno obsoja „Ljubljanskega Lista“ skromne uvodne članke kot „logične nestvore“. Še menj milosti našel je naš dunajski podlistkar pred strogimi goriškimi presojevalci; njega imajo le še kot psihiatričen predmet. „Gut gebrüllt, Löwe!“ Žalibog, da dosihmal še nismo imeli prilike, iz „Sočin“ predalov izvedeti, od kod da ona zajema klasično svojo logiko. In tudi do psihiatrične klinike, s koje se ponašajo v avstrijski Nizzi, obrniti se ne upamo; strah nas je namreč, da so morda prostori tega prepotrebne zavoda baje uže prenapolnjeni ter da se med njegovimi bolniki celó nahaja — uredniško osobje goriške „Soče“!

— (Tatvina.) V Sostrem (okraj ljubljanske) kradel je neznan tat dne 18. t. m. pri tesarju Lovrencu N. Skozi nezaprto hlev prišel je lopov pod streho in od tod se je splazil v hišo. Pobral je nekaj obleke Lovrencu N. in kos srebrne urne veržice; soprogi njegovi dva zlata zakonska prstana in še dva druga prstana, tri pare uhanov in volnato rutico. Tat je oškodoval hišo za kacic 26 gld.; do sedaj lopovu še niso na sledu.

— (Nova požarna bramba.) Iz Trebnjega se nam piše 23. junija: Včeraj popoldne zbrali so se trebanjski seljani v gostilni gospoda Fr. Rozmana in so volili začasni odbor, da priredi vse potrebno za požarno brambo. — Skrajni čas je, da se tu pri nas, kjer smo v dveh letih imeli uže sedem požarov, ustanovi požarna bramba. Sklenilo se je, da bode tudi komanda slovenska, katero žalibog pri nekaterih požarnih brambah, ki imajo slovenska pravila, še vedno pogrešamo.

— (Vtopljenca) našli so dne 21. t. m. zvečer v Smarčeni (okraj Radeče). Mrlič je plaval na Savi; star je kacic 50 do 60 let in čedno oblečen. Na glavi je imel pet ran, ki so mu pač prizadete bile s kakim ostrim orodjem; jedna rana je še krvavela, ko so nepoznanega moža potegnili iz vode. Na rokah in na prsih je bil tudi krvav. Upati je, da se bode kmalu prišlo na sled, od kod je vtopljenec in kaj se je bilo z njim zgodilo.

— (Za obrambo proti trtni uši) obstoji v Novem Mestu poseben odbor, kateri se je sedaj, ko se je škodljivec pritepel tudi v dolenjske vinograde, oglasil s sledečo objavo: „Opomin vsem posestnikom vinogradov na Dolenjskem! Kranjska se ne more več prištevat tistim srečnim deželam, katere so bile do sedaj obvarovane pred trtno ušjo. Ta najhujši sovražnik vinore je prodril na svojem uničevalnem potovanji skozi Evropo in našo državo — uže tudi čez meje naše dežele ter se lotil naših vinogradov. Ogleđ, katerega je priredilo okrajno glavarstvo krško s pomočjo gosp. Julija Hanselna, vodje priprav za obrambo proti trtni uši na Štajarskem, in podpisanega načelnika kot vesčakov in s posredovanjem potovalnega učitelja gospoda Gust. Pirca, katerega je navlaš v to odposlala visoka deželna vlada, je nedvojno dokazal, da se trtna uš uže nahaja v okrajih „Cigelnik“ blizu Velike Doline, sodnje kostanjeviske, tik meje Hrvatske pri Samoboru, in da je ta okraj le blizu 4 km. oddaljen od okuženih vinogradov na Hrvatskem in Štajarskem. Podpisani odbor za obrambo se je uže v pozivu dne 5. avgusta 1881 skrbč izrazil: „Kdo jamči nam, da ni nas uže napadel ta škodljivec ali da nas ne napade v kratkem“ — in ta nevidljivi sovražnik pričel je baš uže tačas svoje pogubonosno delo; kajti krajevno raziskavanje je nedvojno dokazalo, da je bila trtna uš najmanj uže pred štirimi leti v sedaj okuženem okraju. Najprvo je bila v vinogradu nekega posestnika z Štajarskega. Iz lege in kakovosti sedaj okuženega okraja, katera je okuženemu središču na Hrvatskem in Štajarskem nasprotna, se nedvojno sklepa, da se ta krilati škodljivec ni sam naselil, ampak da so ga zanesli v te kraje delavci z orodjem, posodo in oblačili. Kako in kam da se razprostrta ta okuženi okraj, zamore dokazati le prav vestno in trudapolno preiskavanje teh vinogradov; vender se je bati, da so tega škodljivca delavci uže v druge kraje zanesli; posebno zaradi tega, ker se

ni vedelo do sedaj, če je uže v naših vinogradih. Torej pazite vestno, posestniki vinogradov, naznačite precej vsako nenavadno prikazen na trtji, posebno če prične pešati rast, slabo razvijati se listje, in če je nasad slab, ali pa, če ga celó ni — politični oblasti naravnost ali pa potem dotičnega županstva, in če je le mogoče, poročajte tudi o tem nemudoma in naravnost odboru za obrambo proti trtni uši, da se prične precej preiskovanje in da se v slučaju okuženja priredé precej dotične priprave, drugače nam uniči ta škodljivec vse vinograde. Le tačas zamoremo premagati tega škodljivca, če se je zasledil koj početkoma in da ni okuženi okraj preobširen. Zaradi tega mora odbor p. n. posestnike vinogradov resno opominjati, da ne pridejo v nobeno dotiko z okuženim okrajem ter se tako ovarujejo velike nesreče. Akoravno je uže vsa skrb odborova obrnena na okuženi okraj, vendar ne bode opustil odbor izpolnjevanje prevzete častne dolžnosti po celem obsegu. — Rudolfovo, 20. junija 1884. Odbor za obrambo proti trtni uši. Načelnik: Anton Ogulin.

18. občni zbor prvega ljubljanskega društva za podporo in oskrbljevanje bolnih in obnemoglih društvenikov

vršil se je v nedeljo ob 11. uri dopoldne v mestni dvorani v navzočnosti nad 30 udov. — Vodja društvu, g. dr. Keesbacher, pozdravlja društvenike in se spomina daru Nj. Veličanstva, katero je blagovolilo društvu podariti o priliki lanske navzočnosti v Ljubljani 100 gld. ter zakliče Nj. Veličanstvu trikrat „slava“ in „hoch“, komur društveniki navdušeno pritrdé. Mestni odbornik g. Pakič, kot glavni blagajnik društva, poroča o društvenem delovanju za preteklo leto; g. Pakič pravi:

Ob navzočnosti presvitlega cesarja v Ljubljani povodom deželne slovesnosti, ki se je praznovala lanskega leta in je na mnoge strani bila veselja polna in blagonosna, je tudi cesarska milost došla različnim dobrodelnim in ljudomilim društvom. „Prvo ljubljansko društvo za podporo in oskrbljevanje bolnih in obnemoglih društvenikov“ je bilo odlikovano s tem, da je bilo pristeto družbam, katerih so se preljubljeni vladar v svoji neusahljivi dobrotljivosti spominjali z bogatimi darovi, in Njih Veličanstvo so dali društvu svoto 100 gld. Ravnateljstvo je presrečno, da more na čelu sporočila za l. 1883. — 18. društveno leto — povedati o tem dokazu cesarske milosti in dobrote, izraževaje svojo preponižno in spoštljivo zahvalo.

Kar se sicer tiče dogodeb in opravilstva minulega leta, je to preteklo, ne da bi bilo kaj opovir, in društvo je moglo točno zadostovati tirjavam, ki so se dosti obsežno stavile do njega in zaključilo je svoje letno gospodarstvo v razmerah skoz in skoz vredjenih in v takih, ki so porok, da bode moglo tudi na dalje vsepošno delovati.

Kakor razklada dotični izkaz, ki dalje nize pride na vrsto, zmanjšalo se je sicer društveno premoženje mimo lanskega leta za 294 gld. 45 kr.; kakor je sicer to samo na sebi obžalovati, pa vendar to nikakor znatno ne moti denarstvenega stanja pri društvu, marveč upati je, da se bode tisto, kakor se je zgodilo uže večkrat v prejšnjih takih slučajih, poravnalo z izvanrednimi prihodki; lanskega leta sicer kaj tacega vravnati ni kazalo, a za leto se pripravljaja. Razložek zgoraj naveden je pa nastal, ker je poslednji občni zbor sklenil, odpisati dolg 160 gld., dalej zaradi tega, ker so udje za leto 1883. mimo prejšnjega na dolgu ostali pri letnih doneskih za 100 gld.; podpora pa je prirastla za 100 gld.; izvanrednih prihodkov pa razen daru presvitlega cesarja ni bilo, a leta 1882. je bil kot izvanreden dohodek še darilo 40 gld. nekega člana.

(Konec prihodnjic.)

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 24. junija. Današnja „Wiener Ztg.“ javlja, da je deželne nadsodnije svētnik gosp. Janez Kapretz imenovan predsednikom deželne sodnije v Ljubljani.

Odgovorni urednik prof. Fr. Šuklje.

London, 24. junija. Gladstone je spodnji zbornici predložil pogodbo s francosko državo ter je razložil, kako je nastala misel na konferenco in obravnavanje s francosko vlado. Ako konferenca ne doseže povoljnega rezultata, pravi, da potem izgubi pogodba s Francijo svojo veljavo. Konferenčni vspehi odvisni so od pritrditve parlamenta. Prva seja bode v soboto. Gledé francoske pogodbe stavlja kabinetno vprašanje. V enakem smislu govoril je v gosposki zbornici Granville.

Toulon, 24. junija. Za kolero je danes umrlo pet oseb.

Nižni Novgorod, 24. junija. Ljudska druhal je povzročila 19. junija izgred zoper žide vsled govorice, da so bili ugrabili krščanskega otroka. Več židov je ranjenih in ubitih, mnogo imetja se je uničilo. 150 oseb zaprtih.

Dunaj, 23. junija. Cesar in cesarjevič odpotujeta 6. julija k manēvrom brodovja v Pulj.

Varšava, 23. junija. Pri trdnjavi Ivanogorod podrla je povodenj železniški most čez Vislo, ki je stal dva milijona in je bil last še ne dodelane proge Ivanogorod-Dombrov. Od oseb, ki so stale na mostu, jih je 20 vtonilo. Druga škoda se ceni na milijon gld. Visla in Buga vedno naraščata.

Kahira, 23. junija. Oficijalni brzjavci omenjajo govorico, da se pomikajo ustaši proti Koroskemu.

Pariz, 23. junija. V zbornici je podajal Ferry jako pohvalno vzprijet pregled francosko-angleških dogovarjanj. O egiptovski interpelaciji vršila se bode debata v četrtek. Sprejela se je nujnost načrta revizije ustave.

V Toulonu je od četrta do nedelje obolelo 20 ljudi za kolero, posebno med pomorsko infanterijo in delavci v luki. 8000 oseb je včeraj iz mesta odpotovalo. Kupčijski minister javlja, da bolezen ni azijska, temveč le neka sporadična kolera, ki izvira iz lokalne infekcije in se zato ne širi dalje. Vkretili so se vse potrebne zdravstvene navedbe.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 24. junija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	80.20
„ „ „ srebri	81.20
Zlata renta	102.10
5% avstr. renta	95.60
Delnice narodne banke	857.—
Kreditne delnice	301.—
London 10 lir sterling	121.95
20 frankovec	9.70
Cekini c. kr.	5.76
100 drž. mark	59.65

Uradni glasnik

z dne 24. junija.

Eks. javne dražbe: V Škofji Loki posestvo Jan. Rihtersiča v Spodnji Luži (2459 gld.) dne 1. jul. (3. narok); 1/2 del zemljišča iz zapuščine Krist. Klausserja (190 gld.) dne 27. jun.; posestvo Terez. Berce iz Dolenje Vasi (1480 gld.) dne 4. jul. — V Radovljici zemljišče Mat. Lahajnarja dne 7. jul. — V Senožečah zemljišče Jarn. Turka iz Gorič (703 gld.) dne 9. jul. 6. avg. in 3. sept. — V Zatičini posestvo Terez. Piškur iz Radohove Vasi (4618 gld.) dne 17. jul., 21. avg. in 25. sept. — V Vel. Lašičah zemljišče Fr. Kovačiča iz Poznikovega (420 gld.) dne 21. jul., 21. avg. in 22. sept.

Razpisane ustanove: Početkom druge polovice šolskega leta Jurija Josipa Peerza dijaška ustanova v znesku 45 gld. 80 kr. Molbenice do 15. jul. vodstvu dotične gimnazije. Pravo podeljenja ima kočevski g. župnik.

Razpisane službe: V moški kaznilnici na Gradu ljublj. služba (prov.) paznika drugega razreda. Prošnje tekom štirih tednov c. kr. drž. pravdnistvu v Ljubljani.

Naprava novih zemljiških knjig: Pri c. kr. okr. sodnijah v Kostanjevici za katastralno občino Bregana dne 7., 8., 9., 10., 11. in 12. jul.; v Kranjski Gori za katastralno občino Planina dne 22. jun.; v Kočevju za davkarsko občino Log dne 30. jun.

Javne licitacije: V četrtek dne 3. julija dopol. ob 10. uri oddaste se dražbenim potem pri magistratu dve mesnici v depozitoriji gasilane v Šolskem drevo-redu. Licitacija je ustmena.

Tujci.

Dne 22. junija.

Pri **Maliči:** Tirman, inženér; dr. Frühwald, advokat, s soprogo; Goldmann in Bach, trg. potovalca, z Dunaja. — Uranič, lesni trgovec, iz Trsta. — Mihaljevich, c. kr. poslovodja, iz Pulja. — Rainer, trg. potovalec, iz Dornbirna. — Dr. Messner s soprogo iz Velikovca. — Dr. Mally, c. kr. okr. zdravnik, iz Kranja.

Pri **Slonu:** Rigler, zasebnica, s sinom, iz Trsta. — Dolenz, zasebnik, iz Razdrtega. — pl. Garzarolli, zasebnik, iz Senožeč. — Moschnak, mesarica, iz Velikovca. — Millautz, lesni trgovec, iz Cérknice.

Pri **Tavčarji:** Dr. Brehmer, urednik, iz Trsta. — Benedik, fabrikant, iz St. Valentina.

Pri **Avstr. carji:** Thalmeiner, gled. igravec, z Dunaja.

Pri **Bavarskem dvoru:** Dr. Hörmann, šef-zdravnik, s soprogo, iz Reicheringa.

Pri **Virantu:** Schumme s soprogo iz Šmartna.

Umrli so:

Dne 21. junija. Amalija Mihelič, hči dimnikarja, 7 dni, Hradskejeva vas št. 28, ošpice.

Dne 22. junija. Leopold Peterlin, sin črevljarja, 7 mes., Cesta na Grad št. 7, ošpice.

V bôlnici:

Dne 21. junija. Luka Gaiger, gostač, 63 l., Elizabetna bôlnica, oslabljenje.

Dne 22. junija. Primož Verbovec, gostač, 64 l., vsled telesnih poškodb.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
23. junija	7. zjutraj	732.81	+13.8	vzh. sl.	mgl.	4.00
	2. pop.	732.47	+15.3	zpd. sl.	dež	dež
	9. zvečer	733.39	+15.0	„	„	„

V zalogi naši so izišle in je mōči dobiti v naši knjigoprodajalnici naslednje knjige: Senekovič Andrej, c. kr. profesor v Ljubljani, **Fizika** za nižje razrede srednjih šol. V berilo vtisnjenih je 200 slik.

Knjiga, o kojoj se je kritika jednoglasno najpovoljnejše izrazila, priporočena je tudi za samouk in velja v platno vezana 2 gld.

Latinsko-slovenski Slovník, izdelan po latinsko-nemškem J. A. Rožeka, 28 pol. 8°. Mehko vezan stane 2 gld. 50 kr.

Lapajne Ivan, **Prvi pouk**. Navod za poučevanje na najnižji stopinji narodne šole. Cena 60 kr.

Habsburžani v deželi Kranjski. Slavnosten spis ob godovanji šeststoletnice od združitve kranjske zemlje z Avstrijo. Na svetlo dal kranjski deželni odbor. Spisal August Dimitz, poslovenil F. Cimperman. Cena mehko vezane knjige je 4 gld.

Schön-Anka, gorenjska povedka, spisal Alfred pl. Zett. Elegantno opremljena. Cena mehko vezani knjižici je 1 gld. 20 kr.

Knjige za mladino:

Pepelka, Snegulčica, Trnjeva rožica. Tri krasne pravljice v zabavo in pouk ljublj. mladini. V četverki z mnogimi barv. podobami, vsaka po 50 kr.

Pravljice o: **Pepelki, Rudeči kapici in Obutem mačku**. Tri knjižice v osmerki s mnogimi barv. podobami; cena vsaki knjižici je 25 kr. — Dalje **O deželi lenuhov, Snegulčici, Pritlikovcu** (Palčku) in **Robinzonu** po 15 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg knjigotrznica v Ljubljani.

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova knjigarna v Ljubljani.